

א) שנת כב. מ. מנחות מא'; ב) ג'ש ושבט טז: מו: ג'ילה כ: מוספתא דיבילא פ"ג, א) ח"מ מ"ו, ד) עירובין י"ז, ט) דף כח: א, ב) כ"ח לתא: ומיהו,

הגהות הב"ח

א) רשב"ם ד"ה והלכה כר"ש וכו' כשמואל לקולא כקוליה דרב כגון קידוש לא עבד ואע"ג דתנא העשה כב"ש כ"ל ומיהו כחומרלך נמחק: ב) תוס' ד"ה ורבי יוחנן וכו' כדפרישית לעיל. ג"כ נמתי' דג"ה לא יפסחו:

מוסף רש"י

כל מילי דמרי. רבה בר רב הונא (שבת כב.). מתירין מבגד לבגד. להטיל ציט מטלת יתן לטילת מדע ונמנחות (מא:). מפרש טעמא דמאן דאמר (שבת כב.). מנר לנר. דמטובה (שם). והלכה כר"ש בגרידה. דאמר רב שאלן מתקין מומר ואע"ג דקעביד חרין והו' מולדה דמורש או צונה, ומטוס דהלכתא כרב צארכין כטוליה הש"ס בר מהני תלת, נקטינהו גבי הדדי (שם).

מוסף תוספות

א. [ו]יעשו מהן מה שירצו לבד מקלות ראש. חזק' ט"ז ג: אבל ביושן חזק' ט"ז ג: ונאמי מויעל. מוס' ר"פ. ב. ואיירי דשייכין לבי כושינתא. מוס' הלא"ש. ג. דמשמע אפי' בבית אחת. שם. ד. ומסקה היה מברך על כל אחד שמה משוכה הוא. מוס' ברכות טו: ה. דהטוב לדידיה והמטיב לאחריו. מוס' ר"פ. ו. ולכן נהגנו על היין שהוא ארום כמו דם ועוד זכר לבצירת כומיחו. שם.

קידוש אלא במקום סעודה. ואם קידש ולא סעד לא יאל ידי קידוש: **מקום למקום.** מצית לעליה לא כריך לחזור ולקדש אם קידש שבת צבית והלך לאכול בעליה: **דילמא מיסעקרא לנו שרגא.** ולא תאכלו ואפי' אתם הולכים לישן בלא אכילה בקידושא דהכא לא נפקיתו ידי קידוש א) (היום) דאין קידוש כו': כל **מילי דמרי.** רבה: **כחומרי דרב הוה עבדי.** בר מהני תלת דעביד לקולא כשמואל: **קוליה דרב.** כגון קידוש לא עבדי: **ה"ג ורבי יוחנן אמר אף ידי יין נמי יאלו:** אחד שינוי יין. שהציאו לו יין מחצית אחרת: פ"ח

רשב"ם

אף ידי קידוש לא יאלו. כדפרישין טעמיה לקמיה אין קידוש אלא במקום סעודה דכתיב (ישעיה נח) וקראת לשבת עונג במקום שאתם קורא לשבת כלומר קרייה דקידוש שם תהא עונג ומדרש הוא. אי נמי כצדא היא מדאיקבע קידוש על היין כדתינא לקמן (דף קו.) וזכרה על היין מסתמא על היין שצשעת סעודה הוקבע דחשיב: **אין קידוש אלא במקום סעודה.** ואם קידש ולא סעד צאתו מקום לא יאל ידי קידוש: **ה"מ.** דאין קידוש אלא במקום סעודה אלא מצית לבית אכל ממוקם למקום מצית לעליה א"כ לחזור ולקדש: **איסעקרא ליה שרגא.** נפל הנר וכנה קודם שאכל: **לני אגנא דרבה צריה.** בית חופת בנו שהיו שם נרות דולקין צבית המשתה: **מרי.** רבה: **כי הוה מקדש.** ואנו רוצין היינו ליפטרי משם וליך לביתנו: **דילמא מיסעקרא לנו שרגא.** ולא תאכלו ואפי' אתם הולכין לישן בלא אכילה בקידוש דהכא לא נפקיתו ידי קידוש כו': **כל מילי דמרי.** רבה: **מתירין מבגד לבגד.** מתירין לציט של טלית זו ונותנין אותם לטלית אחרת: **מדליקין.** מנר חנוכה לנר אחרת של חנוכה וא"כ להדליק כנר אחרת שאינה של חנוכה: **והלכה כר"ש בגרידה.**

גורר אדם מטוב כסא וספסל כו' דדבר שאין מתכוין מותר. והני ג' מילי פלוגתא דרב ושמואל צבמה מדליקין (שבת דף כג.) וכולהו עביד רבה כשמואל דמיקל והכא אמאי עביד כשמואל להנריך קידוש במקום סעודה הואיל וכל מילי עביד כרב בר מהני תלת. ומשני כחומרי דרב עביד בר מהני תלת דעביד כשמואל לקולא ב) וכגון קידוש דקולי דרב לא עביד ואע"ג דתניא (עירובין דף יא:) העושה כחומרי צ"ש כקוליהון וכחומריהון כו' הא ק"ל ל"ה ה"מ היכא דסתין אהדדי כגון כמה חסרון בשדרה כו' ואמר שמואל וכן לטריפה דחומרלך דהתם קולא הוא הכא וקולא דהתם חומרלך הוא הכא. ומתקא שמעינן דהלכתא כשמואל דאין קידוש אלא במקום סעודה. והמתקדש לאחרים חוץ מציתו נראה צביני שאין כריך לשכוד שם שאפילי לא סעד שם יאלו בני אותו הבית דלדידהו היו מקום סעודה: **ה"ג ורבי יוחנן אמר אף ידי יין נמי יאלו.** שאין כריך לחזור ולצרך על היין שבתוך הסעודה שהרי לא הסיח דעתו ציציאתו מזהכ"י שעדיין דעתו לאכל ולשמות צביתו: **אחד שינוי יין.** שהציאו לו יין מחצית אחרת ויש לו טעם משונה או גרוע או משובח אין כריך לצרך שנית על היין. אכל הטוב והמטיב מיהא מברך אם משובח מן הראשון כדלמרי' צהרואה (ברכות דף נט:.) אמר רב יוסף אמר רבי יוחנן ואע"פ שאמרו שינוי יין אין כריך לצרך אכל אומר הטוב והמטיב ושינוי יין היינו מחצית אחרת כדלמרינן בצרכות ירושלמי בצרכי כילד [ה"ח] על כל חצית וחצית שהיה פותח היה מברך עליה ומה היה מברך ואמר רבי יחזק בשם רבי אומר צרוך הטוב והמטיב: ואחד

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

קא.

אף ידי קידוש לא יאלו. דאין קידוש אלא במקום סעודה משום דכתיב וקראת לשבת עונג. כלומר במקום קריאת קידוש שם תהא עונג: **ולשמואל** כמה י' לקדושי בני בנישחא. לרב כריך לקדושי צבי כנישתא להוליא כל אותם שאין להם בני בית שלא ליטורכו לקדש צביתם:

דאבלו ושתו וגנו בני בנישחא. וא"ת והא אמרי' צפ' בני העיר (מגילה דף כח.) צמי כנסיות אין אוכלין צפן ואין שותין צפן אע"ג דאפילו ושמיה של מנזה מותר כדלמרי' צירושלמי שהיו אוכלים שם בקדוש החדש וגם עכשיו נוהגין לשמות כוס הצדלה וצבית מילה מ"מ שאינה של מנזה ושינה אסור ואפי' בשל צבל אין אוכלין צפן דקאמר התם רצינא ורב אלא בר אהבה שלא היו רוצים ליכנס צבית הכנסת מפני הגשמים אי לא משום דשמעתא צעיל ללותא הא דקאמר התם צמי כנסיות של צבל על תנאי עשויין היינו לאחר שיחרצו שאין נוהגין צפן קדושה י"ל דלאו דוקא צבי כנישתא אלא חדרים שהיו סמוכין לבית הכנסת צ"קרי צי כנישתא ומשם היו שומעים הקידוש ולפי מה שפירשמי דממקום למקום צדח בית כשדעתו לאכול במקום אחר י' קידוש כו' **אחי שפיר:**

אבל במקום א' במקום ב' אחד ביתא. פ"י מחדר לבית או מצית לעליה כמו מאיגרא לארעא אכל מפניה לפניה יש קידוש כי היכי דלא חשוב שינוי מקום כסמוך ולקמן גבי שינוי מקום דקאמר לא שנו אלא מצית לבית ומיהו) שני מקומות צדח בית קרי ליה מצית לבית ומיהו י"ס דגרסי' הכא מפניה לפניה כו' **טעימו מירי.** נראה דהיינו טעימת לחם כדלמרינן פ"ג לשבועות (דף כג:) כדלמרי' אינשי ניטעוס מירי ואולי ואלו ושתו

ואם מועיל מיני תרגימא להשלים ג' סעודות שבת כמו צסוכה היינו דוקא כסעודה שלישית אכל לא כסעודת ערבית ושחרית ששם עיקר כבוד שבת: **ובקידושא דהבא לא נפקיתו.** ומה שלא היה מקפיד על סעודת שבת שלא לאכול בלא נר כדפי' צונטרס היינו משום שיוכלו לעשות למחר שלש סעודות או שמו יוכלו לאכול במקום שיש שם נר ואין יין: **מתירין מבגד לבגד.** ואע"ג דשמואל אית ליה צפ' התכלת (מנחות דף מא.) כלי קופסא חייבין צליצית מודה אם אין לציט לכל צגדיו שיתיר לציט מבגד שזמניעו ליתן בצגד שרוצה ללבוש ותהא המנזה עליו: **וה"ל כר"ש בגרידה.** קשה תיפוק ליה משום דרבי יוחנן סבר כר"ש דפריך צבמה דכתיב (שבת דף פא:) והא א"ר יוחנן הלכה כסתם משנה ומנר נזיר חופף ומפספס כו' אלמא ס"ל דדבר שאין מתכוין מותר י"ל שמה רבי יוחנן לא סבר לה כוותיה בגרידה לפי שקרוב לעשות חרין דומי לפסיק רישיה: **ורבי יוחנן אמר אף ידי יין יאלו.** ומיירי ששמו צבית הכנסת אע"ג דלענין קידוש יאלו בשמיעה כדפי' לעיל ו) לענין יין לא פטר אלא"כ שמה דהוה הפסק כדלמרי' צפ' כילד מצרכין (ברכות דף מ.) גבי המוליא שחם הפסיק שריך לחזור ולצרך: **שייני יין א"צ** צ"ב. מיהו הטוב והמטיב כריך לצרך כדלמרינן צהרואה (שם דף נט:) ופי' רש"ס דווקא היכא דמשובח מן הראשון וכן בהלכות גדולות וכן משמע צירושלמי דסוף כילד מצרכין דקאמר אלא בר רב הונא אמר יין חדש וישן כריך לצרך שינוי יין אין כריך לצרך שינוי מקום כריך לצרך היסס הדעת כמו שהוה שינוי מקום משמע שרוצה לומר

דיין חדש וישן כריך לצרך לפי שהישן טוב מן החדש אכל שינוי יין סתם אין כריך לצרך כיון שאין ידוע שהשני משובח מיהו עובדא צבחר הכי פליג עליה דקאמר דעל כל חצית וחצית מברך מה היה מברך רבי יחזק בשם רבי אומר רבי יחזק בשם רבי אומר צרוך הטוב והמטיב משמע בכל ענין אפילו מנוצח לבישא מיהו יש לדחות שהיה מברך לפי שלא היה מכיר צ"ל אכל אם ידוע שהשני גרוע לא ונראה דאפילו השני גרוע מברך דעל ריבוי יינות הוא מברך ובלבד שלא יהיה האחרון רע יותר מדאי שאין יכולין לשמותו אלא מדוחק וצריך לצרך הטוב והמטיב צין צשעת סעודה צין שלא צשעת סעודה ויחד אין כריך לצרך אי ליכא אחרינא צהדיה כדמוכח צהרואה (שם) דווקא ציין מצרכין לפי שצבלו כרמיסן צדמיסן של ישראל והטוב שלא הסיחו והמטיב שניתנו לקצורה ¹ [ועיין מוספות ברכות נט: ד"ה הטוב]:

עין משפט נר מצוה

א ו מ"י פכ"ע מהלכות שבת הלכה ט סמג עין כט טור ש"ע א"ח סימן קטל: ב ח מ"י וסמג שם טו"ש"ע א"ח סימן רעג סעיף א: ג ט סעיף (ב) [1]: ד מ"י פ"א מהלכות ציצית הלכה יג סמג עין כ טור ש"ע א"ח סימן טו סעיף א: יא ד מ"י פ"ד מהלכות מנוכה הלכה ט סמג עין ה טור ש"ע א"ח סימן תרעד סעיף א: יב ד מ"י פ"א מהלכות שבת הלכה ה סמג לאון פה טו"ש"ע א"ח סימן טו סעיף א:

רבינו חננאל

אפי' ידי קדוש לא יאלו, אלא צריך לקדש בביתו ולברך נמי בורא פרי הגפן. ורב מאחר שיצא ידי חובתו בבית הכנסת למה ליה למהר לקדושי בביתו. ואמרינן להוציא בני ביהמ"ד לקדוש שאין אדם יוצא בקדוש של בית הכנסת למה ליה לקדושי בביתו. ואמרינן לאפקי אורחין דאכלי כנישתא. וקיימא לן בהא כשמואל דאין קידוש אלא במקום סעודה. כבוד מנה הני מילי מבית לבית, אבל מפנה לפנה בחד ביחא לא. ואסיקנא דשמואל אפי' מארעא לאיגרא הוה הדר מקדש. ואף רב הונא סבר אין קידוש אלא במקום סעודה. דרב הונא קדיש בעא למיכל אתעקר שרגא, עילוה למאני לבי גנייה דרבה בריה, וקדיש ואכיל. ואף רבה סבר אין קידוש אלא במקום סעודה. דאמר (רב הונא) [אביין] כי הוינן בי מר הוה מקדש והוה אמר לן טעימו מירי הכא דילמא אידאוליתו לאושפיוכו אתעקרא לכו שרגא ובקידושא דהכא לא נפקיתו דאין קידוש נחמני וביה. עביד ררב, בר מהני תלת דעביד כשמואל, מתירין הציצית מבגד לבגד, ותולין אותו לבגד אחר. ומדליקין מנר לנר, של חנוכה. והלכה כו' שמעון בגרידה, דתניא גורר אדם מטה כסא וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חרין, ואיך עבד בהא כשמואל. ואסיקנא כחומריה דרב עביד כותיה כקוליה לא עביד, והכא מיקל הוא.